

כיצד מנבא החזאי

שג נבחרות ירושלים
איש המערות פתח את הרדיו

מריקה, הרי גשמי המים הפשוטים, המציקים להולכי הרגל אך הכרחיים לגדול התבואה, באים לישראל דווקא מרוסיה.

המים עצמם, אמנם, הם מי היס-התיכון. גושי האוויר החמים, נמוכי-הלחץ, יש להם כיוון נדידה אחיד: הם פותחים את מסעם במערב היס-התיכון, נעים משם מזרחה, בקיץ מסלולם כולו עובר צפונה מיס-התיכון על פני דרומה של אירופה, מקום בו יורד בקיץ הגשם. ככל שמתקרב החורף, מדרים מסלולם של הגושים נמוכי-הלחץ, עד שהוא עובר, באמצע החורף, ממש במזרח כוון של היס-התיכון, גורם לסערות עונתיות.

לשיא של לחץ נמוך הם מגיעים בסביבת פריסין. מקום זה מושך אליו גושים בעלי לחץ גבוה מצפון מזרח-אירופה, המתעברים כאן באופן פעיל ביצירת הגשם הישראלי. את הלחות המרווה את האוויר החם הופכים גושים חודשים אלה, המקררים את האוויר ומאליצים אותו לפלוט את מימיה, לעננים כבידים.

בתנועה הסיבובית הרגילה, מסיעה הרוח את העננים מזרחה, מביאה אותם מעל להרי הלבנון וישראל. על ההרים הללו מתפרקים רוב העננים, מוילים גשמי ברכה. רק הגבוהים הם ביותר שבהם ממשיכים בדרכם לעבר הירדן ולמדבר ערב.

רק הנגב אינו ניוון מהשפעתה הרטובה של הרוח. בתוכו היא נושבת קרה ויבשה, מקימה ענניאבק בלבד.

תכלת השמים

לבסוף נע הגוש נמוך-הלחץ מקפריסין לישראל, גורם להתגברות הרוח. מעתה מגיעים גושי האוויר הקרים מרוסיה בדרך יבשה. היתר, אינם מביאים אתם כלל את ענני היס-התיכון. הקור הוא כקודם, אך גשם אינו יורד.

הגוש נמוך-הלחץ ממשיך בדרכו לערב והרמה מוצאת לבסוף את מנוחתה בישראל. העננים מתפורים עלידי רוחות הצפון, ושוב מתגלה תכלת השמים, כאילו לא היו דברים מעולם. השמים הם קצרי-זכרון.

איש-המערות מרים את ראשו, פותח את הרדיו, קול גברי צלול מבשר חמימות ויובש. האיש מעיף מבט ברדיו, לוקח את מעיל-הגשם ויוצא. הוא למד לקח.

בתקופות קדומות יותר היה מן הסתם, הופך קצין-פרשים. חיל הגיפיים היה המושך ישיר של מלחמת הסוסים: שילוב של נידות קיצונית, כוח-הפתעה ומכת-אש. כאן עשה דיין כבשלו, בז לטופסים ול"בולשיטי", התהלך במדים מטולאים, עמד על כך שיקראו לו "מוישה".

יצחק שדה, שאהב אותו אהבת-אב מהולה (המשך בעמוד 10)

סטלס, מטיאורולוגיה, שנחשב משך כל ימיה בניינים לסמכות העליונה במדע זה, נתגלה לאור המחקרים המדעיים החדשים יורד תר-קמלא אמונות תפלות, שאיש לא טרח לבודקן משך 2000 שנה.

החזית כפויית תורה

ב-1820 העביר לראשונה איש-מדע גרמני, היינריך וילהלם ברטדיס, את תצפיותיו על גבי מפה. היתה זו המפה הראשונה שתיארה את מוג האוויר, אולם השימוש הנרחב במפות לצורך תחזית המזג האוויר, לא היה מעשי עד להמצאת הטלגראף, שאפשר העברת ידיעות במהירות הדרושה. עם המצאתו, היתה אמריקה הארץ הראשונה בה פרסמו העיתונים את תצפית מזג-האוויר.

מאז ועד היום חותרת כל תחזית-תצפית לשפר את התחזית המוקדמת שלה, לספק למעוניינים תחזית מדוייקת ככל האפשר. אין זה מרפה את ידיה כשאנייה זוכה להערכה הנאותה: איש לא יזכור את עשרות התחזיות שהתאמתו, אולם הולך-הרגל שנרטב משום שהשאיר את מעיל-הגשם בבית, הבת-אם להצעת הרדיו: "מוג האוויר יהיה חמים ובהיר", לא ישכח זאת לזמן ממושך. החזאי יופה למטר של קללות.

בסעגל, למטרה

המטאורולוגיה החדשה חוקרת בעיקר את תנועתם של גושי-אוויר, השונים איש מרעהו ובגודלם, במהירות תנועתם, בכמות הלחות ובטמפרטורה. כל אחד מן הגושים האלה נרשם באחד את התכונות שרכש במקום מוצאו, אם בא ממזרח סהרה, יהיה גוש האוויר חם ויבש בקיץ, קר ויבש בחורף. אם הגיע מהאוקיינוס ההודי, יהיה בדרך כלל חם ולח. בדרך הטבע, נוטים הגושים החמים יותר להתרומם ולהתפשט, בעוד שהקרים, הכבדים יותר, נוטים לרדת ולהתכווץ. תנועה זו של האוויר היא היא הרוח. ככל שהפרשי הלחץ — או, במלים אחרות, הפרשי הטמפרטורה — גדולים יותר, כך תחזק הרוח.

אולם סיבובו המתמיד של כדור הארץ סביב עצמו אינו מניח לגושי האוויר לנוע בקווים ישרים: הם נעים במערכולות, בי כיוון השעון סביב "רמות" (גושים חמים גבוהי-הלחץ), נגד כיוון השעון סביב "שקע

כולם מדברים על מזג-האוויר, אך איש אינו עושה משהו בעניין זה. מרק טוויין.

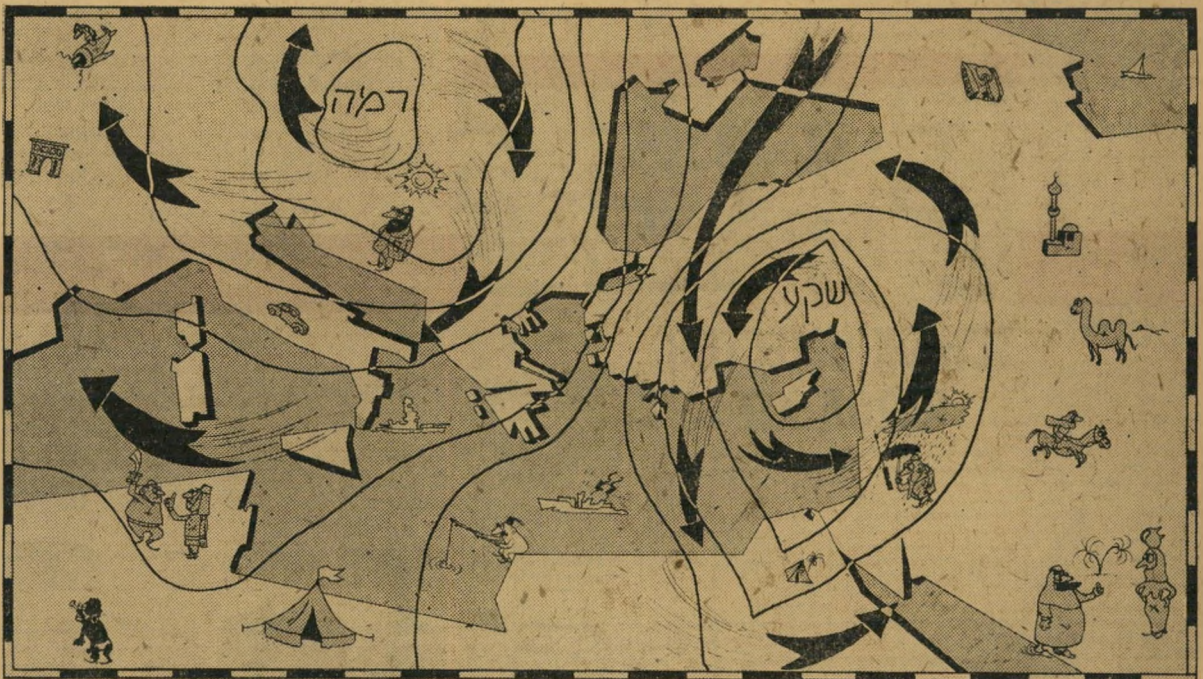
הולך-הרגל שנרטב עד מוח-עצמותיו, משום שהשאיר את מעיל-הגשם בבית, קילל בעיסיות. הוא לא היה שונה בהרבה מאחד מאבות אבותיו ששכן במערה. בהבריק הברק וברעום הרעם, היה איש המערות כורע על ברכיו, רועד בכל גופו, מרים את ידיו ל"תפילה", מצפה בדחילו ורחימו עד שיעבור זעם האלים, אותו הזעם שניתך, אלפי שנים לאחר מכן, על ברכיו חסר מעיל-הגשם. באותה שעה ישב בלוד קצין הקיסור אורי שורץ, יחד עם סגל עובדים מנוסה, חקר ללא כל אמונות תפלות את סיבו של זעם האלים. התחנה קיבלה זה עתה, באמצעות האלחוט, את תחזית מזג האוויר מ-1500 תחנות כדוגמתה, המפוזרות על פני 1/3 כדור הארץ. כולן המציאו ללוד את מידות לחץ-האוויר, הלחות, מהירות הרוח וכיוצא, טיב העננים.

כל הפרטים הללו הועלו בידי משרטט מנוסה על פני מפה, בה נמתחו קווים המ' חברים את כל הנקודות בהן שוה הלחץ. קווים אלה (ראה מפה) נקראים איזוברים וצורתם מעידה על גושי האוויר. בכל שלוש שעות נוספת לחיק המפות מפה חדשה, ומתוך העיון בהן ניתן ללמוד על תנועתם של גושי-האוויר ושינויי המזג.

סובב סובב הרוח

חקר מזג-האוויר לא נולד במאה ה-20. הוא החל עם חלוף פחדו הראשון של איש-המערה, שצפה בתופעות, התחיל לקשר אותן אחת לאחת במאמץ שכלי גדול. כימי המלך שלמה כבר נודע כי "סובב סובב הרוח" לקדמונים, ואינו נושך בקו ישר, כאמונת הקדמונים, אולם הוא לא יכול היה לדעת עדיין כי תנועה סיבובית זו של הרוח מקורה בסיבובו הבלתי-פוסק של כדור-הארץ סביב עצמו.

היוונים העתיקים המשיכו בחקר מזג האוויר, אך מתוך התאמה לפילוסופיה, אם-כלי-המדעים. לא תמיד היתה הפילוסופיה מתאימה את עצמה לתצפיות הטבע — קרה גם ההיפך מכך. התוצאה: ספרו של אריסטו

ירושלמי.

כבש לזקן. במלחמה באה שעתו של איש-הקרב. אחרי השתתפות במערכת דגניה הפך מגיד של גודו גיפיים ומשוריינים בחטיבתו של יצחק שדה.

לחימה זו, שהומצאה על ידי האנגלים במלחמה נגד רומל ושהותאמה על ידי שדה לארץ, התאימה עד להפליא לרוחו של דיין.

מפקודת ווינגיט עבר בחניתה לפקודת יצחק שדה, שהתאים תיאוריה זו למציאות הישראלית, היה אויב תורת-המלחמה האדוקה והטוהר לששנות בלתי-סדירות, "פרטיני" גינתי.

מכאן היתה הדרך סלולה למסר, לבית הסוהר, לפעולת סוריה. אחרי הפציעה הלה הפוגה, בה קים דיין את משקו העצמאי בי הלל, בעזרת אשתו רות, בתו של עורך-דין

תלמיד הפרטיזנים. כל חינוכו ואופיו של דיין עשוהו מפקד קרבי. בנו של איש דגניה שייסד את נהלל, התעניין בהגנת המושב עוד בהיותו בן 14. בגיל 18 כבר הורדק בהגנה, בגיל 21 היה סמל בחיל הנוטרים. בן 22 התבלט בפלוגות-הלילה של ווינגיט, אחד מפקיני השדה הבולטים ביותר של הדור, נביא הפעולה ההדוקפתית ביחידות קטנות מאחורי קווי האויב.